

Behovsmelding – Kollektiv kompetanseutvikling i barnehage og grunnskole

Behovsmeldingen gjelder:

Barnehage ☐ Grunnskole ☐ Begge deler ☒

Eier: Sortland kommune

Kompetansemiljø: OsloMet

Kontaktpersoner:

	Eier	UH
Navn	Bente Marit Trygstad	Gry Hovland
Funksjon	Ass. Kommunalsjef oppvekst	Seksjonssjef for seksjon for oppdragsadministrasjon, Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier

Partnerskapet består av flere eiere? Ja ☒ (Fyll ut liste) Nei ☐

Partnerskapet består av flere kompetansemiljø? Ja ☐ (Fyll ut liste) Nei ☒

Partnerskapet ønsker å videreføre behovsmelding fra 2025? Ja ☐ Nei ☒

Total sum det meldes behov for skole- og barnehageår 2026-2027

	Eier	UH	Totalt
Sum	225.000	775.000	1.000.000

Ev. kommentar fra innsender

Oppvekst Sortland kommune avslutter våren 2026 et flerårig samarbeid med OsloMet. Samarbeidet har omfattet lokal kompetanseutvikling i både barnehager og skoler gjennom REKOM og Kompetanseløftet, og har omhandlet temaene **Språk, samspill og kommunikasjon i et inkluderingsperspektiv, Lesing og skriving i et inkluderingsperspektiv** og **Den autoritative voksne som inkluderingsagent**.

Oppvekst Sortland kommune ønsker å fortsette partnerskapet med OsloMet i kommende periode i rammen av det nye helhetlige systemet for kompetanse- og karriereutvikling (SKK).

Fordi vi skal starte et samarbeid med OsloMet samtidig som sektoren lager en ny kommunedelplan, ønsker vi å starte opp vårt fornyede samarbeid med en analyse av utviklingsbehovet i våre barnehager og skoler.

1. Vurdering av behov (inkluderende prosesser)

Beskriv hvilke utviklingsbehov som er identifisert for barnehage og/eller grunnskole. Forklar hvordan vurderingen er gjort i samarbeid med ansatte og eventuelle andre aktører, og hvordan prosessen har vært inkluderende. Ta utgangspunkt i lokale behov, relevante planer og eventuelle data/kartlegginger. Se punktet i sammenheng med punkt 6.

Skriv her:

Dagens situasjon, preget av vedvarende høye mobbetall og en økende andel barn og elever som strever faglig, sosialt og emosjonelt, viser et tydelig behov for å styrke fellesskapene i barnehage og skole for å forebygge utenforskap. Sortland kommune ønsker derfor å videreutvikle barnehage, SFO og skole som inkluderende fellesskap der lek, relasjoner, tilhørighet og medvirkning er grunnleggende for barns trivsel, læring og livsmestring. Pedagogisk praksis må i større grad være fellesskapende og forebyggende, og ta utgangspunkt i barns og elevers behov og ulike forutsetninger som ressurser i fellesskapet, nettopp for å motvirke utenforskap.

For å lykkes med dette forutsettes tydelige prioriteringer og en felles retning for våre barnehager og skoler oppvekstsektoren. Overordnede rammer og strategier må understøtte forebyggende og inkluderende praksiser, samtidig som ledelse og ansatte gis handlingsrom til å utvikle fellesskapende pedagogikk. Når lek, relasjoner, tilhørighet og medvirkning løftes frem som bærende verdier, skapes det sammenheng mellom styring, ledelse og pedagogisk praksis i barnehage, SFO og skole.

I det daglige arbeidet er profesjonsfellesskapet avgjørende for å omsette denne retningen til praksis. Gjennom felles refleksjon, erfaringsdeling og utvikling av et felles profesjonsspråk kan ansatte styrke sin kompetanse i å bygge inkluderende læringsmiljøer, støtte barns sosiale og faglige utvikling og forebygge mobbing og utenforskap. Fellesskapende pedagogikk forstås her ikke som enkeltstående tiltak, men som varige praksiser som preger samspill, organisering og pedagogiske valg gjennom hele oppvekstløpet.

Oppvekstsektoren i Sortland kommune har de siste tre årene, i samarbeid med OsloMet, arbeidet systematisk med kollektiv kompetanseutvikling innenfor rammene av REKOM og Kompetanseløftet. Arbeidet har særlig vært sentrert om inkluderende språk og samspill, lesing og skriving i et inkluderingsperspektiv, samt den autoritative voksne som inkluderingsagent. Flere barnehager og skoler har fått tett oppfølging og veiledning, og det har vært lagt til rette for deling av erfaringer på tvers av enheter. Erfaringene fra dette arbeidet utgjør et viktig kunnskapsgrunnlag for videre utvikling i sektoren.

I 2026 skal oppvekstsektoren i Sortland kommune utarbeide en ny kommunedelplan som skal sette retning for arbeidet i barnehager og skoler i årene som kommer. Planen skal bygge på eksisterende kunnskap og erfaringer, og peke på sentrale beskyttelses- og sårbarhetsfaktorer i barn og unges oppvekst. Faktorene skal danne grunnlag for valg av tiltak i overordnede handlingsplaner. En særlig viktig beskyttelsesfaktor er at barn og elever møter kompetente, trygge og autoritative voksne i barnehage og skole, som evner å bygge relasjoner og lede inkluderende fellesskap over tid.

Datagrunnlaget for videre utviklingsarbeid hentes blant annet fra Elevundersøkelsen, Nasjonale prøver, Foreldreundersøkelsen i barnehage, UngData og UngData Junior, samt erfaringer fra ledere

og ansatte i det daglige arbeidet med barn og elever. Samlet viser resultatene at Sortland kommune på mange områder følger nasjonale tendenser, men også at kommunen på enkelte områder står overfor særskilte utfordringer. Elevundersøkelsen viser blant annet økende andel elever med lav motivasjon for skole, begrenset opplevelse av medvirkning og utfordringer knyttet til vurdering for læring. Mobbetallene ligger over nasjonalt snitt på 5.–10. trinn, og Nasjonale prøver viser at flere elever enn tidligere skårer på laveste mestringsnivå, særlig innen lesing og regning. Foreldreundersøkelsen i barnehage viser gjennomgående gode resultater, men peker samtidig på utfordringer knyttet til kvaliteten på de fysiske fasilitetene.

Oppvekstsektoren står også overfor utfordringer knyttet til rekruttering og bemanning. Det er blitt vanskeligere å rekruttere barnehagelærere og lærere med formell kompetanse, og ved fravær er det krevende å skaffe kvalifiserte vikarer. Denne situasjonen kan påvirke kontinuitet, kvalitet og opplevelsen av trygghet og tilhørighet for barn, elever og foresatte.

For å sikre at videre utviklingsarbeid blir målrettet, treffsikkert og godt forankret i praksis, ønsker oppvekstsektoren å gjennomføre en innledende analysefase. Analysefasen er et strategisk grep for å etablere et felles og helhetlig bilde av eksisterende praksiser, læringsmiljø, relasjoner og barns opplevelse av tilhørighet og medvirkning i barnehage, SFO og skole. Kunnskapen fra analysen skal danne grunnlag for prioriteringer og valg av tiltak, og bidra til at fellesskapende pedagogikk utvikles som varige og sammenhengende praksiser i hele oppvekstsektoren.

Hvilke(n) fase(r) er partnerskapet i

Analyse/vurdering av behov ☒ Planlegging av tiltak ☐ Gjennomføring av tiltak ☐

2. Plan for partnerskap

Beskriv hvordan partnerskapet er organisert. Forklar hvordan samarbeidet planlegges, hvilke roller partene har, og hvordan tiltakene skal planlegges og gjennomføres i fellesskap.

Skriv her:

Gjennom vårt flerårige samarbeid med OsloMet har vi funnet frem til en samarbeidsform som består av et antall digitale fagøkter for profesjonsfellesskapet i barnehage og skole med for- og etterarbeid, og i tillegg fysiske besøk på enhetene for observasjon og veiledning, samt faglige innslag med refleksjonsrunder for større ansattgrupper, hvor de møtes på tvers av enhetene i kommunen. Barnehage- og skoleeier vil i arbeidet med kollektiv kompetanseutvikling engasjere utviklingsgrupper bestående av representanter fra ulike nivåer i barnehage og skole for å få en bred forankring av utviklingsarbeidet ute i enhetene. Denne arbeidsmåten kan være fin å bygge videre på også i det samarbeidet vi planlegger, men vi ønsker å være fleksible og tilpasse samarbeidsformer og arbeidsformer som passer til tema og målsettingene vi kommer frem til etter analysearbeidet. Planlegging av fagsamlinger – både fysiske og digitale, bør gjøres i samarbeid med de aktuelle faglærerne fra OsloMet. Det settes sammen arbeidsgrupper som representerer partene. Arbeidsgruppene engasjeres i planlegging, gjennomføring og evaluering.

3. Eiers egeninnsats

Beskriv hvilken egeninnsats eier bidrar med i tiltaket. Dette kan være tid, ressurser, tilrettelegging, koordinering eller andre bidrag som er nødvendige for å gjennomføre tiltakene.

Skriv her:

Barnehage- og skoleeier bidrar med koordinering av samarbeidet; både planlegging og gjennomføring av fysiske og digitale møter. I årshjul og planer vil barnehage- og skoleeier synliggjøre og sette av tid til enhetenes arbeid med tematikken som tas opp i partnerskapet.

4. Vurdering av måloppnåelse

Forklar hvordan dere vil vurdere måloppnåelse for tiltakene. Ta utgangspunkt i forskriftens § 5 (bokstav a–e):

- a) Tiltakene er gjennomført i tråd med planer og behovsmeldinger
 - b) Tiltakene har bidratt til planlagt praksisendring
 - c) Tiltakene har styrket det profesjonelle læringsfellesskapet
 - d) Tiltakene har utviklet kompetanse for å forebygge utenforskap, fremme inkludering og gi tilpasset tilbud
 - e) Tiltakene har styrket og praksisrettet lærerutdanningen
- Beskriv hvordan dere vil dokumentere og følge opp dette.

Skriv her:

Sortland kommune vil vurdere måloppnåelse i partnerskapet med OsloMet gjennom en kombinasjon av planmessig oppfølging, dokumentasjon fra enhetene og bruk av relevante kvalitetsdata. Vurderingen vil knyttes opp til føringene i forskriftens § 5 bokstav a–e, og ses i sammenheng med kommunens overordnede styringsdokumenter, herunder ny kommunedelplan for oppvekst.

a) Tiltakene er gjennomført i tråd med planer og behovsmeldinger

Måloppnåelse vurderes gjennom systematisk oppfølging av gjennomførte aktiviteter opp mot godkjente planer og behovsmeldinger. Dette dokumenteres gjennom møteplaner, referater fra arbeidsgrupper, oversikt over gjennomførte fagøkter og veiledningsbesøk, samt deltakelseslister. Barnehage- og skoleeier har ansvar for å sikre framdrift og for å justere tiltak ved behov, i dialog med OsloMet og enhetene.

b) Tiltakene har bidratt til planlagt praksisendring

Praksisendring vurderes gjennom refleksjonsnotater fra profesjonsfellesskapene, erfaringsdeling i nettverk og ledermøter, samt observasjoner og veiledning knyttet til konkrete praksissituasjoner i barnehage og skole. Foresattes stemme er også relevant å innhente i utviklingssamtaler og gjennom foreldremøter. Lederne vil spille en sentral rolle i å følge opp hvordan ny kunnskap omsettes i praksis, blant annet innen inkluderende og **fellesskapende** barnehage- og skolemiljø, autoritativ voksenrolle, inkluderende lek, praktisk og aktiv læring og grunnleggende ferdigheter.

c) Tiltakene har styrket det profesjonelle læringsfellesskapet

Utviklingen av profesjonsfellesskap vurderes gjennom enhetenes arbeid med felles refleksjon, kollektive læringsprosesser og systematisk bruk av kunnskap i fellesskap. Dette dokumenteres gjennom planverk, møtestrukturer, samt ledernes vurderinger av ansattes deltakelse og samarbeid. Økt kvalitet i profesjonsfellesskapet forventes å komme til uttrykk gjennom mer felles forståelse og utøvelse av praksis, tydeligere pedagogisk retning og økt kapasitet til lokal utvikling.

d) Tiltakene har utviklet kompetanse for å forebygge utenforskap, fremme inkludering og gi tilpasset tilbud

Måloppnåelse vurderes ved å se utviklingstrekk i relevante kvalitetsindikatorer over tid, blant annet Elevundersøkelsen, Nasjonale prøver, UngData/UngData Jr. og Foreldreundersøkelsen i barnehage. Antallet tilmeldinger til PPD fra barnehage og skole gjennom perioden, vil også gi en indikator på måloppnåelse. I tillegg vil kvalitative vurderinger fra ansatte og ledere brukes for å belyse hvordan kompetansen bidrar til tryggere voksenroller, sterkere fellesskap og bedre tilpassede tilbud for barn

og elever.

e) Tiltakene har styrket og praksisrettet lærerutdanningen

Gjennom partnerskapet vil det legges til rette for gjensidig læring mellom praksisfelt og lærerutdanning. Dette vurderes gjennom dokumentasjon av OsloMets involvering i praksisnære utviklingsprosesser, bruk av lokale problemstillinger i faglige opplegg og refleksjoner, samt tilbakemeldinger fra begge parter om relevans og praksisnærhet i samarbeidet.

Vurdering av måloppnåelse vil samlet sett inngå som en del av kommunens ordinære kvalitets- og utviklingsarbeid oppsummert i enhetenes årlige kvalitetsmelding og kommunalsjefens kvalitetsdialog med den enkelte enhet, og brukes aktivt til justering og videreutvikling av tiltak i partnerskapsperioden.

OsloMet har interne nettverkssamlinger med undervisnings- og forskningstilsatte som bidrar i ulike innsatser innenfor tilskuddsordningene for lokal kompetanseutvikling. Her deles informasjon, erfaringer og kompetanse og det oppfordres til å dele videre i sine fagteam og forskningsgrupper.

Fagpersoner ved OsloMet som deltar i ordningen underviser i grunnutdanningene og i etter- og videreutdanninger. Praksiserfaringer i form av inntrykk, opplevelser og eksempler brukes direkte inn i undervisningen, og sammenhengen mellom teori og praksis blir koblet sammen og tydeliggjort for studentene. Innen tilskuddsordningen for kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis jobber fagpersonene fra OsloMet i tverrfaglige team (henter fagpersoner fra aktuelle fagmiljøer fra barnehage og grunnskole). På denne måten oppnår vi en større faglig innsikt og bredde, i tråd med ny læreplan for grunnskolen.

Ordningen fungerer som igangsetter av forsknings- og utviklingsprosjekter. Partnerskapet bidrar til å identifisere relevant tematikk for forskningsprosjekter.

5. Målgruppe

Beskriv hvem som er målgruppen for tiltakene. Dette kan inkludere barnehagelærere, lærere, ledere, andre ansatte, SFO, PP-tjenesten, kulturskole, tverrfaglige tjenester osv. Forklar hvordan målgruppen er valgt ut fra behovsvurderingen.

Skriv her:

Avhengig av hva som blir resultatet av analysefasen i starten av partnerskapet, vil vi definere hvem som er målgruppene for tiltakene. Med utgangspunkt i kunnskapsgrunnlaget vi har i dag, og erfaringer fra inneværende periodes utviklingsarbeid i skoler og barnehager, er det sannsynlig at målgruppene er ledere, lærere, barnehagelærere, SFO-ledere og fagarbeidere. PPD vil også være en naturlig del av utviklingsarbeidet.

6. Økonomi og varighet

Oppgi ønsket tilskuddsbeløp fordelt på eier, universitet/høgskole/fagskole/andre, og eventuell koordinator. Beskriv tiltakets varighet (f.eks. vår/høst/årstall) og eventuelle planer for videreføring. Forklar kort hvordan midlene skal brukes og eventuelle forutsetninger for gjennomføring. UH/kompetansemiljø skal synliggjøre kostnader for reise og opphold i sin andel.

Skriv her (leverer budsjett i vedlegg ja ☐ Nei ☒):

Eiers tilskudd skal brukes på følgende måte:

Barnehage - Leie av lokaler inkludert bevertning til fysiske fagsamlinger med OsloMet høst og vår

Skole – Leie av lokaler inkludert bevertning til fysiske fagsamlinger med OsloMet høst og vår

Fysiske planleggingsmøter med faglærere fra OsloMet - høst og vår

Frikjøp av ressurspersoner for deltakelse i arbeidsgrupper for barnehage og skole – ca. 4 møter pr. år

Innkjøp av nødvendig materiell

UH sitt tilskudd skal brukes på følgende måte:

Analyse, veiledning, foreslå aksjoner og bistå skoler og barnehager i sitt arbeid med å forbedre praksis.

Planleggingsmøter med skole- og barnehageeier og PP-tjenesten

Planlegging og gjennomføring av fagøkter for skole- og barnehageansatte

Kostnader til reiser og opphold

Tiltakets varighet

Vår 2026 ☐ Høst 2026 ☒ Vår 2027 ☒ Videre ☒

Sum koordinator (må begrunnes ovenfor) [Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.](#)

7. Annet

Er behovsmeldingen sett i sammenheng med videreutdanning?

Ja ☒ Nei ☐ Vet ikke ☐

OsloMet tilbyr en videreutdanning – Ledelse av profesjonsfellesskap – som er relevant for ledere i kommunen. Vurderingen er pr i dag at det ikke er kapasitet til å pålegge lederne å ta videreutdanning, men det er eiers vurderingen at behovet er der, og at det eventuelt kan vurderes på nytt litt lenger ut i partnerskapet.

De samiske perspektivene er ivaretatt i behovsmeldingen?

Ja ☒ Nei ☐ Vurdert ikke relevant ☐

Liste over andre eiere og kompetansemiljø i partnerskapet

	Navn på eier/UH	Kontaktperson	Eier/UH
1	Blåfjell barnehage	Bente Nordvoll Bjørkly	Blåfjell barnehage BA
2	Kleiva Naturbarnehage	Asbjørn Aune	Kleiva Naturbarnehage SA
3	Granbuska barnehage	Heidi Aronsen	Granbuska Barnehage BA
4	Prestelva barnehage	Anders Dishington	Prestelva barnehage SA
5	Nordskogen barnehage	Therese Olsen	Nordskogen barnehage SA

Behovsmeldingen har vært drøftet i medbestemmelse Ja ☒ Nei ☐

Hvem som har deltatt:

Rolle	Navn
Hovedtillitsvalgt Utdanningsforbundet	John Børre Knutsen
Hovedtillitsvalgt Fagforbundet	Trine Berthelsen
Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.	Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.

Hvor mange enheter er inkludert i behovsmeldingen?

Kommunale barnehager	Private barnehager	Offentlige skoler	Private skoler	PP-tjenester
7	5	7	0	1